

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2395

av Anders W Jonsson m.fl. (C)

Rökning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa sig bakom intentionerna i WHO:s tobakspreventiva strategi och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje år insjuknar 100 000 personer i Sverige i tobaksrelaterade sjukdomar och 12 000 människor dör varje år till följd av tobaksrökning. Rökningen i Sverige beräknas kosta samhället minst 30 miljarder kronor.

För närvarande pågår en utredning om hur EU:s tobaksdirektiv ska införlivas i svensk lag. Med utgångspunkt i denna har regeringen tillsatt en utredning vars målsättning är att eliminera rökningen fram till år 2025. Utredningen ska undersöka tre åtgärder för att nå målet om ett rökfritt Sverige: exponeringsförbud för tobak i butiker, neutrala cigarettpaket och fler rökfria miljöer utomhus. Förslagen tar utgångspunkt i Världshälsoorganisationen WHO:s tobakspreventiva strategi inom ramen för tobakskonventionen, som ratificerades av Sverige 2005. Flera länder, däribland Finland, Irland och Nya Zeeland, har redan tagit steget och satt upp ett mål om att eliminera rökningen.

En aktiv rökpreventiv politik är viktig ur såväl ett hälsoperspektiv som ur samhällsekonomisk aspekt. I Sverige togs ett viktigt steg på området 2005, då rökförbud på krogen infördes. Rökförbudet resulterade i att andelen människor som utsattes för passiv rökning minskade.

I december 2012 införde Australien som första land neutrala tobaksförpackningar, det vill säga där all marknadsföring med hjälp av förpackningarna är förbjuden. 2014 kom den första utvärderingen som visade att tobaksförsäljningen mellan december 2012 och mars 2014 hade sjunkit med motsvarande 670 miljoner svenska kronor. Preventiva åtgärder är således ett mycket effektivt verktyg för att minska rökningen i samhället.

Frågan om rökprevention bottenar i en rad olika ståndpunkter. Dels insikten om att samhället har ett ansvar för att förhindra att inte minst unga personer börjar röka. Dels att staten ska ge ökade förutsättningar för individens frihet att slippa bli utsatt för passiv rökning – något som ytterst handlar om friheten från att bli begränsad av andra människor. För exempelvis en svårt lungsjuk person, vars hälsotillstånd kan allvarligt försämrats av passiv rökning, kan andra människors rökning på perronger eller uteserveringar medföra just sådana begränsningar. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är det också viktigt att samhället ges ytterligare befogenheter för att förhindra att människor röker.

Anders W Jonsson (C)

Staffan Danielsson (C)

Annika Qarlsson (C)